

Täysistunto

Tiistai 8.11.2016 klo 13.59—21.55

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 199/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 22/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Siirrytään keskusteluun. (Hälinää — Puhemies koputtaa) Pyydän nyt edustajia asettautumaan paikoilleen.

Keskustelu

14.00 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tämän esityksen mukaan kaikkien työnantajien sosiaaliturvamaksua alennetaan vuosina 2017—2019 noin 1 prosenttiyksiköllä kunakin vuonna. Lisäksi ehdotetaan, että pienituloisten palkansaajien ja yrittäjien päivärahamaksuun tehdään 63 miljoonan euron määrää vastaava alennus hyvittämään heille kilpailukyky sopimuksen mukaisista maksukorotuksista aiheutuvaa nettotulojen alenemaa. Tämä esitys on osa kilpailukyky sopimusta, ja sillä arvioidaan saavutettavan yhteensä 35 000 uutta työpaikkaa.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta, josta tämä mietintö tulee, kannattaa maksurasituksen hyvittämistä erillisellä ratkaisulla myös niille palkansaajille ja yrittäjille, jotka eivät maksa tuloistaan valtion- tai kunnallisveroa eivätkä siten saa kompensatiota verotuksen avulla. Verotuksen sijasta hyvitys tehdään sairausvakuutuksen puolella, jolloin työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen korotukset eivät pienennä pientä työ- tai yrittäjätuloa saavien nettotuloja. Mainittavaa on, että hyvityksen vaatimaa valtionosuutta ei ole tarkoitus rahoittaa enää sosiaaliturvaan kohdistettavilla uusilla leikkauksilla.

14.02 **Anneli Kiljunen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Aivan kuten edustaja Juvonen äsken totesi, hallitus esittää nyt, että alle 14 000 euroa vuodessa ansaitsevilta ei peritä sairausvakuutuksen päivärahamaksua. Arvioiden mukaan näin kompensoidaan kilpailukyky sopimuksesta aiheutuvan alle 14 000 euroa vuodessa ansaitsevien maksurasituksen nousu.

Nyt on kuitenkin todettu monella eri taholla, myös eduskunnan tietopalvelussa, että tämä kompensatio ei riitä kaikkien osalta alle 1 000 euroa kuukausituloa ansaitsevien palkansaajien ostovoimaan. Siltä osin arvioidaan, että tämä tulee jopa heidän osaltaan heikkenemään. Vastaavasti ostovoiman kasvu on prosentuaalisesti suurinta, kun kuukausitulot ylittävät 7 500 euroa kuukaudessa. Tältä osin hallitus luo jälleen kerran eriarvostavaa po-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

litiikkaa ja tuo palkansaajat tältäkin osin eriarvoiseen asemaan. (Anne Kalmari: Kannatatteko kilpailukyky sopimusta?)

Tästä syytä esitämme vastalauseen lausumaehdotuksen, joka kuuluu seuraavasti:

"Eduskunta edellyttää, että kilpailukyky sopimukseen perustuvien sosiaaliturvamaksujen muutosten ja hallituksen kompensatioesitysten vaikutukset pienituloisten palkansaajien ostovoimaan arvioidaan uudelleen viimeistään vuoden 2017 alussa ja esitetään tarvittavat muutokset, jotta myös pienituloisten palkansaajien ostovoimaa voidaan parantaa."

14.03 Aino-Kaisa Pekonen vas: Arvoisa puhemies! Vasemmistoliitto esitti sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintöön jättämässäni vastalauseessa, että kilpailukyky sopimukselta johtuvat säädökset maksumuutoksiksi poistetaan tästä lakiehdotuksesta ja työnantajien sekä palkansaajien sairausvakuutusmaksut pidetään vuonna 2017 tämän vuoden tasolla.

Vasemmistoliitto kannattaa esitystä pienituloisten palkansaajien ja yrittäjien alle 14 000 euron vuositulo saavien päivärahamaksun poistamisesta. Nyt ehdotetussa mallissa marginaaliveroaste on kuitenkin kohtuuttoman suuri tulojen ylittäessä 14 000 euroa, koska tässä esityksessä ehdotettujen päivärahamuutosten johdosta työtulon marginaaliveroaste nousee noin 160 prosenttiin tulojen noustessa yli 14 000 euron ja päivärahamaksun noustessa 0 prosentista 1,58 prosenttiin.

Arvoisa puhemies! Tämän vuoksi ehdotan, että eduskunta hyväksyy vastalauseen 1 muokaisen lausuman.

14.05 Sari Sarkomaa kok: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva esitys on kannatettava. Todellakin työnantajien maksurasituksen vähentäminen pienentää työn yksikkökustannuksia, madaltaa työllistämiskynnystä. On erinomaista, että hallitus on tehnyt kilpailukyky sopimusta oikeudenmukaisemman ratkaisun. On todellakin hyvä, että niille palkansaajille ja yrittäjille, jotka eivät maksa tuloistaan kunnallisveroa eivätkä saa siten kompensatiota verotuksen avulla, hallitus on luonut järjestelmän, jotta hekin saavat hyvityksen. Todellakin tuo hyvitys tehdään siten, että sairausvakuutuksen puolella alle 14 000 euroa vuodessa ansaitsevat vapautetaan kokonaan sairausvakuutuksen päivärahamaksun maksamisesta. Tämä osoittaa, että hallituksella on lämmin sydän.

Mutta tässä esityksessä, joka on aika monimutkainen, on hyvä huomata se, että täällä on kannustinloukku 14 000 euron vuositulojen kohdalla. Näissä pitää olla tarkka, ettei luoda lisää kannustinloukkuja. Myöskin on hyvä todeta se, että tähän sisältyy ristiriitaa maksujen ja etuuksien vastaavuutta koskevan vakuutusperiaatteen kanssa ja myöskin sen kanssa, että tämä progressiivisuus tulee tähän maksuun. Nämä ovat asioita, joista toivon, että ministeri kirjaa ne ylös, ja katsotaan, että nämä eivät kertaudu eivätkä aiheuta ongelmia meidän sosiaaliturvan maksuun eivätkä siihen, että työ aina kannattaa.

14.06 Tuula Haatainen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Kiljusen esittämää lausumaa.

Kiky ja tämä esitys sinänsä ovat perusteltuja, mutta kun katsotaan tätä koko kokonaiskuvaa siitä, mitä pienituloisille ja suurituloisille maassa tapahtuu, niin tässä on tapahtumassa niin, että tuloerot kasvavat, ja se johtuu talouspolitiikasta ja veroratkaisuista kaiken kaikkiaan plus sitten niistä leikkauksista ja päätöksistä, jotka kohdistuvat hyvin kielteisellä tavalla pienituloisiin ihmisiin. Siitä syystä koko tämän talouspolitiikan perustetta ja verotusratkaisuja pitäisi katsoa uudelleen. Sosialidemokraateilta on tulossa varjobudjettiesi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

tys, ja se esitellään huomenna. Siinä tulemme kertomaan sen, miten me nämä asiat olisimme hoitaneet niin, että tällaisia tilanteita ei pääsisi syntymään. (Timo Heinonen: Neljä vuotta yritetty!)

14.07 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Vihreä eduskuntaryhmä sinänsä kannattaa tätä käsillä olevaa lakiesitystä sen vuoksi, että se kompensoi kilpailukykykysöimukseen vaikutuksia palkansaajille. Ongelmaksi kuitenkin jää se, että hallitus leikkaa myös kaikkein pienimpiä sosiaalietuuksia saavien etuuksia, mutta tätä ei oteta huomioon hallituksen kokonaispolitiikassa ja esityksissä. Sen vuoksi me vihreät esitämme, että kaikkein pienituloisimmat kansalaiset huomioitaisiin lisäksi sillä tavalla, että heidän verotustaan kevennettäisiin kunnallisverotuksessa. Elikkä me esitämme omassa vaihtoehdossamme, että kunnallisveron perusvähennyksen alarajaa nostettaisiin ylemmäs, mikä auttaisi kaikkein pienituloisimpia etuuksien saajia ja eläkkeensaajia.

14.08 Sanna Lauslahti kok: Arvoisa puhemies! Nostaisin tässä ennen kaikkea sen hyvän teon, jonka hallitus teki, eli alkuperäisessä esityksessä lähdettiin 30 miljoonan hyvityksestä, ja nyt uudessa esityksessä tulee täydentävä summa: voi sanoa, että kaksinkertaistetaan se hyvitys 63 miljoonaan euroon. Se kertoo siitä vahvasta otteesta, jossa nähdään pienituloisten asema ja se, että sitä ei heikennetä. Siltä osin voi kiittää hallitusta tästä teosta. Toivoakseni myös oppositio arvostaa tätä elettä, joka on annettu pienituloisten hyväksi. Siltä osin voi todeta, että se raha, joka siellä annetaan hyvityksenä, todennäköisesti kulkeutuu takaisin meidän kansantalouteen kulutuksena ja sitä myötä sillä on myöskin positiivisia vaikutuksia.

Toteutusmallin suhteen tietenkin voi aina kysyä, mikä on oikea tapa toteuttaa. Tässäkin kohdin tietenkin voi sanoa, että ei täysin ongelmaton toteutustapa tässäkin ole. Edellisissä puheenvuoroissa on nostettu esille asioita — nostan esille ne kaksi asiaa, jotka tulivat jo muun muassa edustaja Sarkomaan puheenvuorossa: Ensinnäkin 14 000 euron kohdalla on erittäin vahva, voi sanoa, kannustinongelma. Toinen kysymys liittyy tähän toteutusmalliin, kun me menemme sairausvakuutusmaksun osalta tekemään progressiota, ja se on aivan uusi elementti tässä meidän järjestelmässä, ja sillä on myöskin vaikutuksia, kun lähdetään sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusjärjestelmiä jatkossa kehittämään.

14.10 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kun kuuntelin sosialidemokraattien äskeisiä puheenvuoroja, niin hieman ihmettelen sitä, että kaivetaan aina tällaisia kammottavia duubioita erilaisista asioista. Tässä ollaan tekemässä käytäntöön kilpailukykykysöimusta, joka auttaa suomalaisia eteenpäin ja ennen kaikkea siinä päämäärässä, että saadaan tähän maahan vihdoinkin ja viimein töitä. Ainoa tapa, jolla me ihmisiä voimme tässä maassa auttaa, on saada heille töitä ja sitä kautta palkkaa ja sitä kautta eläketurvaa. En jaksa ymmärtää sitä, että jokaisessa asiassa, kun joku pieni... Kilpailukykykysöimukseen täytäntöönpano on iso asia. Se menee moneen yksityiskohtaan, ja kaikista niistä yksityiskohdista voidaan sanoa täällä, että tämä menee väärin. Minä nyt voisin demareilta kysyä: kannatatteko te kilpailukykykysöimusta? Kun teidän puheenvuoronne kuuntelen, niin minä en oikein saa selvää tästä teidän kannanotostanne, kun tuntuu välillä olevan kannatusta tai vastustusta. Mutta tehkää nyt asia kerralla selväksi, niin minäkin sen tiedän sitten. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

14.11 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatamme kilpailukyky sopimusta (Hannu Hoskonen: Hienoa!) ja tuemme myös hallituksen esitystä siltä osin, että tässä kompensoidaan alle 14 000 ansaitseville palkansaajille ja yrittäjille helpotusta. Mutta tämä ei kuitenkaan huomioi alle 1 000 euroa ansaitsevia, vaan heidän osaltaan ostovoima tulee edelleen heikkenemään.

Alun perin tämän kompensaation piti olla 30 miljoonaa, ja tämä 30 miljoonaa kummiteli tässä salissa useaan otteeseen siltä osin, että hallituspuolueen edustajat kuvasivat, että hallitus aikoo kohdistaa 30 miljoonaa euroa kaikkein pienituloisimmille ihmisille, työttömille, eläkkeensaajille, sairauspäivärahalla oleville ihmisille. Nyt tämä kompensaatio kohdistetaan pienituloisille palkansaajille ja yrittäjille. Nyt kysisinkin hallituksen edustajilta: onko teiltä tulossa vielä lisää rahaa, mahdollisesti 30 miljoonaa tai enemmän, työttömille ja eläkkeensaajille, vai oletteko mahdollisesti perumassa tehtyjä leikkauksia? Jotta me saisimme tämän asian käytyä loppuun, niin odotan teiltä myös vastausta tähän.

14.12 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tässähän on kysymys sellaisesta esityksestä, mitä me oppositiossa odotimme kuin kuuta nousevaa, ja tämä siksi, että koko kesän ja syksyn alun luvattiin, että kyllä meillä tulee sitten tämä kompensaatio kaikkein pienituloisimmille. Välillä täällä kysyttiin, tuleeko se koskemaan työttömiä ja eläkkeensaajia, koskeeko se vain palkansaajia, mikä tämä on, mutta hyvä, että tulee. No, pieni epäily oli, mahtaako tämä luvattu raha riittää pienituloisimpien kompensaatioon, ja pettymys oli suuri: kun esitys tuli, tietopalvelu laski, niin niinpä kävi, että itse asiassa alle 1 000 euroa tienaaavien ostovoima jopa laskee, jää miinukselle palkansaajillakin, puhumattakaan siitä, että tämä raha ei nyt koske eläkkeensaajia, ei pienituloisimpia, työttömiä.

Kysymys on oikeudenmukaisuudesta ja kokonaisvaltaisesta politiikasta tulonjaollisesti ja reilun nimissä. Siihen nähden tietenkin on hyvä, että SDP:ltä on juuri tänään julkaistu vaihtoehtobudjetti Kaikki mukaan, jonka ideana on juuri se, että tekisimme eri tavalla veropolitiikkaa. Tekisimme sitä siten, että aidosti pieni- ja keskituloiset palkansaajat ja eläkkeensaajat saavat enemmän ja hyvätuloiset vähemmän. (Jukka Gustafsson: Mites, Rossi, tässä näin pääsi käymään?)

14.13 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Oli loistava suoritus tältä hallitukselta ja järjestöiltä, että kilpailukyky sopimus saatiin aikaiseksi. Kun siinä on sovittu, että verotus alenee kaikilta niiltä, jotka valtion verotukseen osallisia ovat, se tietysti tarkoittaa, kun se on prosenttialennus, sitä, että kella on isommat tulot, se alennus on euromääräisesti isompi. Ja niiltä ihmisiltä, jotka täällä salissa kritisoivat tätä, haluaisin kysyä: Haluatteko luopua tästä prosentuaalisesta verojärjestelmästä? Esimerkiksi seuraavan kerran, kun veronkorotuksia tulee, pitäisikö niidenkin olla teidän mielestänne tasaeuromääräisiä vai haluatteko silloin, että pysytään prosenteissa? Ja kun prosenteissa nyt tämä kilpailusopimus syntyi, niin minusta on ensiarvoisen tärkeää, että kaikki se, mitä hallitus omilla toimillaan pystyi laittamaan till, kohdennettiin vähän tai ei lainkaan veroja maksaville henkilöille. Minusta se on oleellisin asia tässä. Totta kai aina voitaisiin toivoa vielä enemmän ja voitaisiin toivoa, että pienituloiset saisi euromääräisesti samat hyvitykset, mutta jokainen meistä tietää, että ihan siihen eivät rahat riitä.

14.15 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Pekosen tekemää esitystä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

14.15 Tuula Haatainen sd: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hoskoselle totean vain, että kertaus on opintojen äiti. Kyllä, kannatamme tätä esitystä. Tämä on hyvä esitys tältä osin. (Hannu Hoskonen: Hienoa, erinomaista!) Mutta kuten edustaja Viitanen täällä moineen otteeseen on todennut, täällä salissa on käyty sellaista keskustelua, että ikään kuin tällä rahasummalla — silloin puhuttiin 30 miljoonasta, nythän tähän menee yli 60 miljoonaa euroa — olisi korjattu nyt sitä eriarvoisuuden kasvua, joka on syntynyt pienituloisten ja suurituloisten välille. Tämä mielikuva ei ole totta, vaan päinvastoin meillä on tosiasia se, että tuloerot ovat kasvaneet ja pienituloiset ovat ostovoimassaan häviämässä. Ja siihen liittyy se, että veroratkaisut ovat olleet sitä, mitä ovat. Suurituloisille annetaan ja samalla pienituloisilta viedään sosiaaliturvan etuisuuksien leikkauksilla, ja tässä on lopputulos. Tähän haluamme korjausta ja siitä keskustelemme huomenna, kun sosialidemokraattien vaihtoehtobudjetti on täällä käsittelyssä.

14.16 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies! Kuten tässä on todettu, sosialidemokraatit kannattavat kilpailukyky sopimusta, niin niitä ikäviä asioita, mitä siinä on, kuin myös niitä hyviä asioita, koska se kokonaisuus kuitenkin vie eteenpäin. Mutta jos tavoitteena on ollut se, että kaikkein pienituloisimpien ihmisten ostovoima säilyisi, niin selvästi käy ilmi eduskunnan tietopalvelun tekemässä selvityksessä, että alle 1 000 euroa ansaitsevien ostovoima heikkenee. Mielestäni on kohtuullista, että eduskunta silloin on valmis arvioimaan, että mitä tästä seuraa. Verotus ei ole se paras väline, jolla kaikkein pienituloisimpia tuetaan, koska kaikkein pienituloisimmat eivät veroja maksa. Kaikki eivät maksa edes niitä kuntaveroja, jolloin on etsittävä niitä välineitä, jotka kohdentuvat tähän ryhmään oikein. Ja sen vuoksi tämä ponsiesitys on tehty, että etsitään niitä välineitä, joilla ihan oikeasti alle 500 euroa ja alle 1 000 euroa omaavien ihmisten ostovoima voisi kasvaa. En usko, että se on lillukanvarsi edes Hoskoselle, vaikka hän meitä lillukanvarsiin puuttumisesta syytti.

14.17 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Tuohon edustaja Filatovin sinänsä hyvään puheenvuoroon lisään kuitenkin sen, että kunnallisveron perusvähennys on juuri oikea täsmäkeino auttaa taloudellisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevia kansalaisia sen vuoksi, että perusvähennys tehdään muiden vähennysten jälkeen, minkä vuoksi se kohdistuu palkkatulojen lisäksi etuuksiin ja eläkkeisiin. Ja kuten sanottu, tässä on kyse yhteiskunnallisesta oikeudenmukaisuudesta, siitä, että tehdään kokonaisuudessaan mahdollisimman oikeudenmukaista politiikkaa.

Sinänsä tämä esitys, jolla kompensoidaan kilpailukyky sopimuksen vaikutuksia pieni- ja keskituloisiin, on hyvä. Mutta on tässä todettu, että se ei auta nimenomaan niitä henkilöitä, joilla ei ole palkkatuloja, eli sen vuoksi oikeudenmukaisen hallituksen olisi pitänyt korottaa enemmän lisäksi kunnallisveron perusvähennystä.

Olisin kuitenkin kysynyt, koska pidän erittäin hyvänä edustaja Kiljusen esittämää kysymystä siitä, miten tämä sopimus rahoitetaan: kun alun perin hallitus puhui elokuussa 30 miljoonasta, sittemmin on ilmennyt, että tämä maksaa 60 miljoonaa, niin meillä on nyt kova huoli siitä, että ettehan te aio leikata enää kaikkein pienituloisimpien etuuksia tai indeksejä, koska siihen ei todellakaan ole inhimillisestä näkökulmasta missään tapauksessa varaa.

14.19 Antti Lindtman sd: Arvoisa rouva puhemies! On erittäin hyvä, että maahan saatiin työmarkkinaratkaisu, vaikka siinä nyt sitten yli vuosi kuluikin. On tärkeää, että päättäjät

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

hallituksessa ja täällä eduskunnassa pitävät kiinni niistä lupauksista, joita sopimusosapuolille on annettu.

Se on totta, että nämä sopimuksessa tehdyt maksujen muutokset vaikuttavat eri tavalla eri tulonsaajaryhmiin. Totuus on kuitenkin se, että tässä salissa päätetään viime kädessä se, kuinka paljon palkansaajille ja eläkkeensaajille jää palkan ja eläkkeen jälkeen käteen tilille kuukaudessa.

Nyt SDP on esittänyt mallin, vaihtoehdon, joka on kilpailukyky sopimuksen, työmarkkinaratkaisun mukainen mutta joka on reilumpi ja oikeudenmukaisempi suurimmalle osalle suomalaisista. Olemme esittäneet mallin, jossa 95 prosentille suomalaisista jää palkasta ja eläkkeestä käteen enemmän kuin hallituksen mallissa. 95 prosenttia palkansaajista ja eläkkeensaajista hyötyy siitä esityksestä, jonka SDP on tehnyt: palkasta ja eläkkeestä enemmän käteen. Ahkerat suomalaiset palkansaajat ja työnsä jo tehneet eläkkeensaajat tässä taloudellisesti vaikeassa tilanteessa tämän ansaitsevat.

Toisin kuin täällä hallitus on koko syksyn ajan puhunut — on kerrottu, että kilpailukyky sopimuksen vaikutukset kompensoidaan — niin nythän tämä esitys, joka meillä on täällä pöydällä, osoittaa, että ei hallituksen paketti riitä kasvattamaan alle 1 000 euroa ansaitsevien ostovoimaa.

Kysymys kuuluu: SDP on esittänyt vaihtoehdon, ja nyt olisi hyvä kuulla hallitukselta, kelpaako malli, jossa maamme ahkerat pieni- ja keskituloiset palkansaajat sekä tavalliset eläkkeensaajat saisivat palkasta ja eläkkeestä (Puhemies koputtaa) enemmän käteen. Käykö tämä vai ei?

14.21 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tämä oli erittäin hyvä kysymys, minkä edustaja Lindtman juuri esitti, ja toivon, että hallituspuolueet voisivat nyt katsoa sitä esitystä ja todeta, että kyllä kelpaa, koska kyllä se on juuri niin kuin täällä äsken todettiin, että ne ahkerat palkansaajat, eläkkeensaajat varmasti ansaitisivat lisää ostovoimaa.

Puhemies! Kuten äsken sanoin, oli suuri pettymys se, että kun odotettiin paljon, että tulee kompensaatio pienituloisille, niin kävi täysin päinvastoin. Ostovoima jää miinusmerkiseksi, ja eläkkeensaajille ja muille pienituloisille ei käytännössä tullut mitään kompensatiota. Tämä on iso asia, koska jälleen kerran kävi niin, ministeri Mattila, että sanat ja teot jäivät todella ristiriitaisiksi. Siksi SDP tarjoaa nyt sitä oikeudenmukaisempaa mallia, mihin kernaasti hallitus voisi tarttua.

Kyse on, kuten sanoin, oikeudenmukaisuudesta, kokonaisuudesta, ja sen kokonaisuuden tulisi olla sellainen, että sille pienituloisimmallekin jää lompakkoon muutakin kuin reikä. Eihän se niin voi olla, että hyväosaiset saavat veronkevennyksiä, itse asiassa jopa sen kaltaisia, jotka eivät tuo uusia työpaikkoja, mutta kunhan vain kevennetään hyväosaisten verotusta, ja samaan aikaan ne pienituloiset, joiden veronkevennykset lisäisivät ostovoimaa, eivät niitä saa, vaan päinvastoin ostovoima niukkenee.

Haluaisin, ministeri Mattila, kysyä teiltä vastausta siihen, näettekö te tämän oikeudenmukaisena. Onko tämä oikein? Onko tämä linjassa niiden puheiden kanssa, mitä te puhuitte niin loppukesästä kuin alkusyksystäkin aina tämän esityksen ilmestymiseen asti, että nyt sitä kompensatiota tulee? Se ei ole riittävä, ja siksi SDP tässäkin esittää, että puuttuisimme asiaan ja kerta kaikkiaan etsisimme yhteisvoimin mallin, jossa pienituloinen ihminen jäisi plussalle.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

Se, mikä tässä, puhemies, on pahinta — tähän lopetan — on, että tähän vain leikkaatte näiltä pienituloisilta: indeksejä leikataan, sosiaaliturvaetuuksia leikataan, (Puhemies koputtaa) työttömyysturvaa leikataan. Tässkö se vastaus oli?

14.23 Li Andersson vas: Arvoisa puhemies! Ymmärrän sen, että tämä kilpailukyky sopimus aiheuttaa hallitukselle päänvaivaa. Se on itsessään regressiivinen eli kohtelee erityisesti pienituloisia huonommin kuin suurituloisia ja siinä mielessä varmasti aiheuttaa päänvaivaa suhteessa siihen, miten näitä maksumuutoksia sitten kompensoidaan. Mutta kyllä se kertoo hallituksen politiikasta kaiken, että tuodaan esille suurena oikeudenmukaisuussäätövuotuksena se, että kaikista pienituloisimpien palkansaajien verotus ei kiristy. Siitä tähän tässä on käytännössä kyse. Kuten on todettu, pienituloisten palkansaajien ostovoima ei kasva, kuten on luvattu. Ei kasva myöskään julkisen sektorin työntekijöiden ostovoima ensi vuonna johtuen siitä, että ylimääräistä lomarahojen leikkausta ei heille hallituksen veronkevennyksillä kompensoida, eikä kasva myöskään perusturvan varassa tai kansaneläkkeen varassa elävien suomalaisten pienituloisten ostovoima ensi vuonna.

Mutta haluaisin kysyä ministeriltä, kun te pohditte keinoja parantaa nimenomaan alle 1 000 euroa kuussa tienaavien pienituloisten palkansaajien asemaa, miten te huomioitte nämä perusturvaan kohdistuvat leikkaukset ja niiden vaikutukset pienipalkkaisten pätkätyöläisten ostovoimaan. Moni pätkätyöläinen joutuu myöskin kompensoidaan liian pientä palkkatuloa sosiaaliturvaetuuksilla, joten se, että oltaisiin jätetty tekemättä nämä perusturvaan kohdistuvat leikkaukset, olisi hyvinkin voinut auttaa nimenomaan tämän pienipalkkaisten pätkätyöläisten ryhmän asemaa.

Lopuksi tässä on esitetty äärimmäisen hyvä kysymys siitä, mikä tämä kilpailukyky sopimuksen hinta koko julkistaloudelle lopuksi tulee olemaan, kun otetaan huomioon kaikki nämä sosiaaliturvamaksumuutokset ja niiden vaikutukset niin kuntien kuin valtionkin tuloihin, kun otetaan huomioon nämä verokompensaatiot, joihin hallitus on sitoutunut. Yhden laskelman mukaan, jonka vasemmistoliitto on saanut, (Puhemies koputtaa) puhutaan jopa 2 miljardin euron laskusta koko julkistaloudelle.

14.25 Sari Sarkomaa kok: Arvoisa puhemies! On todella hyvä todeta, että taas on eduskunnan käsittelyssä esitys, jolla madalletaan työllistämiskynnystä, esitys, jolla tavoitellaan lisää työpaikkoja. Kaikkein heikoimmassa asemassa oleville on kaikkein keskeisintä se, että Suomeen syntyy lisää työtä. Sitä kautta tulee verotuloja ja ihmisille mahdollisuus saada työn syrjästä kiinni. Mitä enemmän näitä esityksiä tulee, sitä kovempaa näyttää vasemmisto huutavan. Toivon, että jos ette hallituspuolueita kuuntele, niin kuunnelkaa SAK:ta. SAK toteaa asiantuntijalausunnossaan: "Tässä esitetty ratkaisu on pienituloiselle edullisempi kuin aiemmin esillä ollut pienempi kompensatio. Tämä on oikeudenmukaisempi kuin kilpailukyky sopimus." Voitteko tämän tässä myöntää?

Täällä vasemmisto voisi päättää välillä, mitä te haluatte. Huudatte samaan aikaan "liian pieni kompensatio", samaan aikaan valitatte siitä, että 30 miljoonaa euroa kasvoi 63 miljoonaksi euroksi. Se kasvoi sen takia — ministeri Mattila voi todeta — että haluttiin, että tämä kompensatio on kattava ja toimii. Sen voi tässä varmasti sanoa, että mitään lisäleikkauksia tämän asian osalta hallitus ei varmasti eduskuntaan tule tuomaan, mutta miten tämä kokonaisuudessaan budjettiin lokahtaa, se tulee sitten täydentävässä budjetissa, ja tähän varmaan tarkemmin ministeri sitten vastaa, mutta on hyvä nähdä tämä mittaluokka, mistä tässä puhutaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

14.27 Sanna Lauslahti kok: Arvoisa puhemies! Edustaja Sarkomaa käytti erinomaisen puheenvuoron, ja jollain tavalla tässä pitää muistaa, että hallituksen esitys puuttuu juuri täsmätoimin siihen, että pienituloiset eivät hyödy verotaulukkoihin tehdyistä alennuksista, jolloin on pitänyt etsiä keino, jolla pystytään kohdentamaan täsmällisesti eräällä tavalla nämä työnantajilta siirtyvät sote-maksut työntekijöille. Siltä osin, kun mieltii, miten hallitus on tässä toiminut, niin jos lähtökohtana oli 30 miljoonan täsmätoimi juuri näille pienituloisille ansiotuloa saaville henkilöille ja se on nyt 63 miljoonaa euroa, niin se kertoo siitä, että hallitus kantaa vastuuta, että kenenkään verotus ei kiky-sopimuksen myötä lähde muuttumaan.

14.28 Antti Lindtman sd: Arvoisa rouva puhemies! Se suurin ongelma, johon hallituspuolueet eivät täällä vastaa, on se, että tämä esitys, joka täällä nyt on käsittelyssä, ei vastaa niitä puheita, joita ministerit tässä salissa tuosta aitiosta koko syksyn meille lupasivat.

Me totesimme, että suurin ongelma tässä hallituksen veroprofiilissa on se, että yli 7 500 euroa kuussa ansaitsevat voittavat näistä hallituksen ratkaisuista ja tästä kokonaisuudesta sekä euromääräisesti että myös suhteellisesti enemmän — myös suhteellisesti enemmän kaikkein suurituloisimmat hyötyvät hallituksen päätöksistä. Ja kolikon toisella puolella: tämä paketti, joka tänne on tuotu, ei edes riitä korjaamaan alle 1 000 euroa ansaitsevien ostovoimaa lähellekään sitä tasoa, jolla se paranee täällä kaikkein suurituloisimpien luokassa. Sen takia nyt se kysymys, joka täällä on ilmassa ja joka on jäänyt vaille vastausta, on se, että SDP on nyt esittänyt mallin, jossa 95 prosenttia suomalaisista palkansaajista ja eläkkeensaajista hyötyy, heille jää enemmän käteen rahaa palkasta ja eläkkeestä, ja nyt olisi tärkeää tietää, että kun täällä opposition sitoutumista työmarkkinaratkaisuihin kysellään ja kun tiedetään, että itse asiassa kovin kritiikki tätä sopimusta kohtaan on esitetty hallituspuolue kokoomuksen riveistä, niin onko kokoomus yksimielisesti tukemassa tätä työmarkkinaratkaisua. Ja aivan olennainen kysymys on se, kelpaako kokoomukselle malli, jossa palkansaajalle ja eläkkeensaajalle jäisi verojen ja maksujen jälkeen enemmän rahaa tilille. Haluatteko edistää mallia, jossa palkansaajalle ja eläkkeensaajalle jää enemmän rahaa (Puhemies koputtaa) palkan ja eläkkeen jälkeen tilille verojen maksun jälkeen, vai pidättekö kiinni hallituksen mallista, jossa rahaa tulee vähemmän?

14.30 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kuten täällä on jo useampaan kertaan todettu, tämä hallituksen esitys sinällään on hyvä, koska se tukee alle 14 000 ansaitsevien palkansaajien toimeentuloa. Ongelmana on se, että tässäkin tilanteessa alle 1 000 euroa ansaitsevien ostovoima tulee heikkenemään.

Nyt kun meillä on ministeri täällä aitiassa ja paikalla ja tämä pienituloisten toimeentulo on hänen vastuullaan, niin toteaisin nyt teille, ministeri Mattila, että kun tämä kompensatio kokonaisuudessaan on 63 miljoonaa euroa ja nyt hallituksen alkuperäisestä budjetista puuttuu 33 miljoonaa euroa, niin valiokunnassa me kannamme suurta huolta siitä, ettei tätä puuttuvaa rahoitusta rahoiteta muiden sosiaaliturvaleikkauksilla. Nyt kysyn teiltä: tuletteko te vakuuttamaan sen, että enää ei hallitus tule toteuttamaan lisäleikkauksia vaan aidosti hakee pikemminkin parannuksia pienituloisten ja keskituloisten sosiaaliturvaan?

Sitten toteaisin myös, että kun täällä on tuotu monta kertaa esille tämä 30 miljoonan euron rahoituksen pohja, josta ennen kaikkea kokoomuslaiset ovat puhuneet, eli se, että 30 miljoonaa euroa kohdistettaisiin pienituloisille ihmisille, niin nyt kyllä toivoisin, että esimerkiksi edustaja Sarkomaa tai edustaja Lauslahti, jotka ovat alan asiantuntijoita, ker-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

toisi, miten kokoomus aikoo parantaa pienituloisten eläkkeensaajien, työttömyysturvalla olevien ja sairauspäivärahalla olevien ihmisten toimeentuloa ja parantaa heidän etuukseen tällä hallituskaudella, kuten teidän puolueenne puheista on saanut sellaisen mielikuvan.

14.32 Sanna Lauslahti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pitkällä tähtäimellä kokoomuksen tavoitteena on ehdottomasti vahvistaa ostovoimaa kaikilla tulotasoilla. Lisäksi tavoitteena hallituksellakin on — jos katsotaan, mitä tapahtuu vuoden kuluttua — se, että takuueläkkeet nousevat. En muista tarkkaa summaa... (Vasemmalta: 10 miljoonaa!) — 10 miljoonalla. — Se tarkoittaa sitä, että se on selkeä ojennus niille kaikista heikoimmin toimeentuleville eläkeläisille.

Sitten jos otetaan tämä, että millä tavalla tämä vaikuttaa sitten siihen, tuleeko sosiaaliturvaan leikkauksia, niin me saimme VM:stä selkeän kuvan, että tämä ei tule olemaan sosiaaliturvaan liittyvä vaan tämä on kehyksissä tehtävä korjaus.

14.33 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Fakta on se, että nämä hallituksen budjettiesityksen tulonjakovaikutuksethan on selvitetty. Ja lopputulos on se, että rikkaat rikastuvat ja köyhät köyhtyvät. Itse ajattelen niin, että tätä voi kritisoida ja pitääkin kritisoida mutta samalla pitää esittää vaihtoehto, ja me olemme nyt esittäneet vaihtoehdon. Jos ministeri ei suostu vastaamaan, niin kysyisin, olisiko edustaja Lauslahti tai edustaja Sarkomaa valmis vastaamaan kysymykseen, kelpaako kokoomukselle sellainen malli, jossa 95 prosentille suomalaisista palkansaajista — siis 19 palkansaajaa 20:stä — jäisi verojen ja maksujen jälkeen enemmän käteen rahaa kuukausittaisesta tilistä. Haluatteko, että ahkerat suomalaiset palkansaajat saavat enemmän rahaa vai vähemmän rahaa? Nyt olisi tärkeää saada tähän vastaus.

14.33 Sari Sarkomaa kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä hallituksen ja kokoomuksen kanta on se, että työnteon pitää aina kannattaa. Ja siksi ihmettelenkin, kannatatteko te itse teidän varjobudjettianne, joka todella kovalla kädellä kohtelee suomalaisia ahkeria yrittäjiä ja työntekijöitä.

Täällä nostettiin esille se, miten kokoomus tai hallitus haluaa huolehtia siitä, että pienituloisten ostovoima turvataan. Totean vielä, että on hienoa, että näin tiukkoina taloudellisina aikoina takuueläkkeeseen tulee 10 miljoonaa euroa, (Pia Viitanen: Ja indeksileikkaukset vie sen!) ja sen takia juuri nämä kilpailukyky sopimuksen toimet tehdään, että Suomeen syntyisi lisää työtä, jotta meillä olisi riittävästi voimavaroja sitten huolehtia siitä, että meillä on hyvät palvelut, hyvä sosiaaliturva, eikä pitäisi tehdä niitä erittäin vaikeita ja kipeitä leikkauksia, joita olemme joutuneet tekemään, esimerkiksi nämä indeksien leikkaukset. Siksi me kannatamme esimerkiksi tätä kilpailukyky sopimusta, jotta me saamme talouden tasapainoon ja voimme huolehtia kattavasta sosiaaliturvasta ja hyvistä palveluista. Pidän erinomaisena arvovalintana, (Puhemies koputtaa) että omaishoidon tukeen ja kotipalveluihin tulee rahaa.

14.35 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun täällä nyt kuitenkin äsken todettiin, että kokoomus haluaa nostaa ostovoimaa kaikilla tulotasoilla, niin onhan se, puhemies, kuitenkin aika hämmäntävää, että ihan totta te olette nyt tehneet sellaisen ratkaisun, jossa kaiken kaikkiaan palkansaajien osalta kaikkein pienituloisimpien os-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

toivoima tippuu, eläkkeensaajien ostovoima tippuu teidän ratkaisujenne toimesta. Kuinka tämä nyt voi olla sitä kokoomuksen kannattamaa politiikkaa, joka kuulosti äsken päinvaltaiselta, kun se teko tuntuu olevan aivan toisen suuntainen? Tarvitaanko täällä nyt, hyvän aika, joku kokoomus—Suomi-sanakirja, että mitä se aina silloin tarkoittaa, kun kokoomus sanoo, että tätä kannatamme, ja sitten kuitenkin toimitaan täysin päinvastoin? Rupeaa vähän pelottavasti tuntumaan siltä eräältä toiselta hallituspuolueelta, miltä olemme tottuneetkin jo tähän eräänlaiseen sanakirjatakatiikkaan.

Mutta, puhemies, edelleen on valitettavasti vastaus saamatta: eli kun te haluatte, kokoomus, nyt tätä ostovoimaa kaikilla parantaa, niin kelpaako tämä (Puhemies koputtaa) SDP:n malli?

14.36 Sanna Lauslahti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kokoomuksessa on hyvin linjakasta politiikkaa tehty vuosien varrella. Osoituksena on tämänkin hallituskauden aikana tehdyt teot, joilla veronalennuksia on kohdennettu juuri sinne, missä työtä tehdään ja työnteon kannusteita halutaan lisätä. Tämä on kokoomuksen linja. Työnteon kannusteiden tulee olla vahvat, ja toivoakseni me tulemme vuodet tästä eteenpäin teemmäänkin näin.

Toinen asia liittyy pienituloisiin eläkeläisiin. Kuten aikaisemmin totesin, meillä on takuueläkettä korotettu, sitä tullaan korottamaan, ja kokoomuksen kanta on se, että meidän tulee huolehtia jatkossakin takuueläkettä saavien toimeentulosta.

14.36 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jatkan siitä, min hin edellinen puhuja jäi, nostan tämä takuueläkkeen esiin. Se voi tuntua pieneltä asialta, mutta se on kuitenkin merkittävä, ja se on myös yksi niistä asioista, joita YK:n kestävä kehityksen tavoitteissa on mainittu, ja se on yksi Suomen kanta ja toimenpide siihen, että köyhyyttä yritetään vähentää. Emme me pysty köyhyyttä poistamaan, eikä varmasti niitä tuloloukkujakaan ole niin helppo ratkaista, mutta tämä on yksi askel.

Toimeentulotuen siirtyminen Kelaan poistaa esteitä hakea tai löytää mahdollisuus päästä toimeentulotuen piiriin, eli on tarkoitus purkaa esteitä.

Sähköisen asioinnin kehittäminen ei myöskään saa tarkoittaa sitä, etteivätkö ne ihmiset, joilla ei ole mahdollisuuksia sähköiseen toimintaan, saisi apua, puhelinpalvelut toimivat edelleen.

Nämä ovat pieniä asioita, pieniä askeleita, mutta merkittäviä kuitenkin.

14.38 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Lauslahti puhui tässä kokoomuksen linjakkuudesta ja oli edellisessä puheenvuorossaan linjannut, että kokoomus kannattaa kaikkien ostovoiman parantamista. Joten luettelen nyt uudestaan kaikkia niitä väestöryhmiä, joiden ostovoima ei parane ensi vuonna. (Antti Lindtman: Tai heikkenee!) — Tai heikkenee. — Kuten tässä on todettu, puhutaan pienituloisista eläkeläisistä, kansaneläkkeellä elävistä. Ensimmäistä kertaa suomalaisen eläkejärjestelmän historiassa tehdään suoria tasoleikkauksia kansaneläkkeeseen. Kaikki perusturvan varassa elävät, puhutaan pienituloisista työttömistä, pitkäaikaistyöttömistä. Kaikki julkisen sektorin työntekijät käytännössä, paitsi kunnanjohtajat, eli jos on oikein suuret tulot ja on julkisella sektorilla töissä, niin silloin ostovoima ensi vuonna nousee, kaikkien muiden kohdalla se ei tee sitä. Ja sitten kaikki alle 1 000 euroa kuussa tienaat patkätyöläiset — kuten todettua,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

heidän ostovoimansa ei myöskään ensi vuonna parane. Miten se on linjassa (Puhemies koputtaa) tämän kokoomuksen tavoitteen kanssa?

14.39 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä mainittiin pienituloiset ja yrittäjät samassa lauseessa, joten puhutaan pienituloisista yrittäjistä. Apteekarivähennyksen sijaan SDP esittää, että arvonlisävelvollisuuden alaraja nostetaan 10 000 eurosta 30 000 euroon — täsmätoimi kaikkein pienituloisimmille yrittäjille. Yksinyrittäjille esitämme vaihtoehtobudjetissamme ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän vähennystä, enintään 20 000 euroa. Nämä ovat täsmätoimia kaikkein pienituloisimmille yrittäjille, ja sitä he ovat eniten toivoneet. Me olemme kuunnelleet heitä, te olette kuunnelleet suurituloisia ja siksi tarjoilette täällä kolmea lakiesitystä, joilla ei ole mitään työllisyys- ja kasvuvaikutuksia. Yrittäjävähennys, perintö- ja lahjaveron alennus ja metsälahjavähennys — nämä kolme lakiesitystä, 200 miljoonaa euroa, ovat kolme iloista rosvoa tässä teidän kaverikapitalismissanne.

14.40 Sanna Lauslahti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Harakka, me keskustelemme juuri tällä hetkellä hallituksen esityksestä, jossa tehdään täsmätoimi juuri sinne pienituloisille ansiotuloa saaville. Tässäkin kohdin voidaan todeta, että hallitus oli alun perin 30 miljoonan täsmätoimella liikenteessä ja kun totesi, että se ei riitä, niin tuplasi sen 63 miljoonaan euroon. (Antti Lindtman: Eihän sekään riitä!) Antakaa tälle arvoa ja kehuja mieluummin kuin arvostelette.

14.40 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kehua annetaan silloin, kun sen paikka on. Esimerkiksi on hyvä, että hallitus perui kokoomusministerin ajaman päivähoitomaksujen korotuksen. Se oli hyvä, että siinä tultiin toisiin aatoksiin, ja siinä on kehun paikka. Mutta tämä paketti ei vastaa yhtään niitä puheita, joita te olette täällä puhuneet. Kun Lauslahti sanoi, että kokoomus on toiminut linjakkaasti tässä työnteon kannustamisessa, niin ilmeisesti on tulkittava niin, että kokoomus on linjakas siinä, että kaikkein suurituloisimpia kannustetaan suurilla verokevennyksillä ja kaikkein pienituloisimpia kannustetaan kepillä, indeksileikkauksilla ja kepillä. Tätä voi väöntää ja kääntää täällä mitenpäin tahansa, mutta kun tämän esityksen tai koko budjetin vaikutukset tutkitaan, niin tilanne on se, että köyhille keppiä, rikkaille porkkanaa.

Edelleen on kysymys vailla vastausta. Edustaja Lauslahti, kelpaako teille malli, jossa 95 prosenttia ahkerista suomalaisista palkansaajista saa palkastaan enemmän käteen? (Puhemies koputtaa) Kelpaako se vai ei?

14.41 Sanna Lauslahti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pitkällä tähtäimellä ehdottomasti meidän tulee tehdä toimia työnteon kannusteiden eteen, se on pitkäaikainen kokoomuksen tavoite, ja kysymys on se, että jo tähän asti työnteon kannusteita on lisätty ja työnteon verotusta on alennettu ja siltä osin on toimittu erittäin linjakkaasti.

Palaisin edelleen tähän hallituksen esitykseen, jota me käsittelemme, ja tässä kohdin me teemme juuri sitä vastuullista välittävää politiikkaa, jossa täsmätoimin kohdennetaan 63 miljoonaa euroa. Voi sanoa, että osaltaan myöskin vähän on kritisoitu sitä mekanismia, mutta tässä on esitetty pienituloiselle edullisempi malli kuin aikaisemmin ollut harjoitelma, jota yritettiin. Voi sanoa, että täällä on SAK:kin nostanut tämän esille, että tässä on toteutusmalli erinomainen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

14.42 **Touko Aalto vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun puhutaan ostovoimasta ja tärkeästä kotimarkkinakysynnästä, jonka varaan Suomen pieni ja jopa orastava talouskasvu nojaa, on tärkeää puhua siitä ostovoiman lisäyksen osasta, joka realisoituu kotimarkkinakysyntään. Euro sinne kymppitulodesiiliin ei tule takaisin kansantalouteen lisääntyneenä työllisyytenä tai lisääntyneenä kulutuksena, mutta sinne alempiin tulodesiileihin annettu euro palautuu kansantalouteen. Siksi vihreät tekivät arvovalinnan omassa vaihtoehtobudjetissaan. Me kevennämme tuloeroja, vähennämme köyhyyttä ja parannamme tasa-arvoa, koska eurojen ohjaaminen pienituloisille tasakevennysten sijaan tulee tutkitusti takaisin kasvavina verotuloina ja työllisyyden parantumisena.

14.43 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt varmaan on turha enää kysyä, mitä kokoomus tekee, kun vastaus on, että olemme vastuullisesti tehneet sitä ja tätä ja nytkin teemme sitä vastuullisesti. Mutta se "pitkän tähtäimen" ja "pitkällä tähtäimellä" jäi kyllä soimaan korvaan. Onko tulkintani väärä, jos ajattelen, että edustaja Lauslahti tarkoitti, että kokoomuslaisessa politiikassa "pitkällä tähtäimellä" tarkoittaa sitä, että vastuu testamentataan lapsenlapsille, jotka tulevat sitten tässä salissa toteuttamaan sitä "pitkällä tähtäimellä" olevaa vastuullista politiikkaa niin, että kaikissa luokissa todellakin ostovoima lisääntyy? Nyt väistetään tästä keskustelusta ja todellakin tässä salissa on moneen kertaan kysytty — ministeri jo lähti, emme voi häntä huutaa apuun — mutta minäkin nyt sitten kuitenkin lankean tähän samaan. Kysyn: onko niin, että tässä salissa esitetty malli kelpaa kokoomukselle?

Puhemies Maria Lohela: Vielä yksi vastauspuheenvuoro, ja sitten mennään listalle taas.

14.44 **Sanna Lauslahti kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Juuri se, mitä me olemme tekemässä tänä päivänä, on askeleita oikeaan suuntaan. Maailmaa ei voida heti muuttaa hetkessä, ja kysymys on siitä, ovatko ne oikeaan suuntaan meneviä askeleita. Siltä osin voi todeta: kyllä ovat.

Tässä hallituksen esityksessä — voi sanoa, että tämä on erinomainen — otetaan esille se, että kenenkään verotus ei kiristy kiky-sopimuksen vuoksi. Juuri tämä esitys on siihen tehty täsmätoimi. Tämä on myöskin vastuullisesti haettu malli, jossa pystytään rakentamaan malli, jossa pienituloisille tulee edullisempi ratkaisutapa. Siltä osin tämä on erinomainen hallituksen esitys. Kun vielä lisätään, että 30 miljoonasta ollaan siirrytty 63 miljoonan kompensaatioon, niin sanoisin, että tämä on ansiokkaasti rakennettu hallituksen esitys.

14.45 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Jäi tuossa aiemmin hieman epäselväksi, minkä listan edustaja Lindtman tällä kertaa eduskunnalle esitti näiden lukuisten listojen ohella, mutta nythän se selvisikin: käytiin puhumaan SDP:n vaihtoehtobudjetista, joka oikeastaan kyllä on käsittelyssä vasta huomenna muiden vaihtoehtobudjettien ohella.

Poimin kuitenkin SDP:n vaihtoehdosta jo yhden, mielestäni hieman koomisen, yksityiskohdan. Siellä on taas se 355 miljoonaa Sitran myynnistä. Säästöpossu rikki, kuten viime vuonnakin. Millä te aiotte rahoittaa näitä menoja sitten, kun tästä maasta ovat Sitrat loppu?

14.46 **Maria Tolppanen sd:** Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että ihmetyttää se, että sanotaan, että tämä nyten auttaisi pienituloisia. Sitä tämä ei todellakaan tee. Ikävää, että ministeri lähti, mutta haluan muistuttaa teille muutamasta luvusta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

Tässä maassa on noin 700 000 pienituloista ihmistä. 25 prosenttia kotitalouksista ilmoittaa, että heillä on toimeentulo-ongelmia tällä hetkellä. Meillä on 120 000 köyhää lasta. Ja kun me tähän lisäämme sen, että sairausmatkojen omavastuu on 300 euroa vuodessa, lääkekatto 620 euroa vuodessa, missä on se apu näille ihmisille? Missä on apu niille ihmisille, jotka tienaa sen 1 140 euroa kuukaudessa ja joiden on kuitenkin tultava toimeen näiden maksujen ja näiden menojen kanssa? Vai luuleeko hallitus todella, että köyhät ihmiset, oikeasti pienituloiset ihmiset eivät sairasta? Jos hallitus luulee, niin hallitus on väärässä.

Nyt kannattaa vähän kysellä, mikä se tilanne tuolla maailmassa on. Kannattaisi mennä tästä graniittitalosta, tai tällä hetkellä Sibelius-Akatemiasta, vähän ulos, mennä ihan sinne omaan vaalipiiriin, ihan vaikkapa torille, ja jutella ihmisten kanssa, kysyä: "Miten menee? Miten teillä menee? Saatteko lääkkeitä, saatteko ruuat? Me olemme tehneet nyt kaikkemme, me annamme tällaisia alennuksia, kuten esimerkiksi apteekkareille 5 prosenttia heidän tuloistaan — kaipa apteekkarit nyt antavat teille sitten halvemmalla lääkkeitä?" Minä suosittelen, että kysytte tätä. Kannattaa miettiä sitä, miten saadaan pienituloisille lisää rahaa, miten saadaan pienituloisille palkansaajille lisää rahaa. Ja myöskin yksi tärkeä asia: miten saadaan tasa-arvon nimissä myöskin naisten euro samalle tasolle kuin miesten euro on?

14.48 Li Andersson vas: Arvoisa puhemies! Jos puhutaan tästä yksittäisestä esityksestä, joka nyt on käsittelyssä, niin siinä on oikeastaan kaksi ongelmaa.

Ensimmäinen niistä on kilpailukykysojimus itsessään, joka, kuten totesin, on regressiivinen, eli se kohtelee pienituloisia palkansaajia epäedullisemmin kuin suurituloisia palkansaajia. Tämä on yksi syy sille, minkä takia vasemmistoliitto ei ole pitänyt tätä sopimusta perusteltuna.

Toinen ongelma tässä on se, että toisin kuin hallitus on luvannut, tämä 63 miljoonan kompensatio ei riitä pienipalkkaisten pätkätyöläisten ostovoiman kasvattamiseksi. Se, mitä tässä on kysytty ja mihin olisi toivonut ministerin vastausta, on se, selvittikö hallitus keinoja parantaa pätkätyöläisten asemaa, parantaa näiden alle 1 000 euroa kuussa tienävien ostovoimaa esimerkiksi perusturvan kautta.

Kun sitten tarkastellaan tätä hallituksen veropolitiikkaa kokonaisuudessaan, niin silloin tämä hallituksen päälinja tulee harvinaisen selväksi: Se on tuloeroja ja eriarvoisuutta kasvattava. Suurimmat hyötyjät ovat yli 7 000 euroa kuussa tienaat sekä suuripalkkaiset kunnanjohtajat. Häviäjät, kuten tiedämme, ovat Suomen pienituloiset eläkeläiset, perusturvan varassa elävät työttömät, julkisen sektorin työntekijät ja pienipalkkaiset pätkätyöntekijät.

Tässä on kyse arvovalinnoista. Hallituksen olisi ollut mahdollista näin halutessaan tehdä muunlaisia arvovalintoja myöskin hallituksen esittämien budjettiraamien sisällä. Olisi ollut mahdollista olla toteuttamatta tätä hyvätuloisille yrittäjille suuntautuvaa verovähennystä. Olisi ollut mahdollista olla keventämättä perintö- ja lahjaveroa tällaisessa taloudellisessa tilanteessa. Olisi ollut mahdollista olla toteuttamatta näitä perusturvaan kohdistuvia leikkauksia. Ja sen vasemmistoliitto osoittaa myös omassa vaihtoehtobudjetissaan, jossa tuloerot kapenevat, (Puhemies koputtaa) pienituloisten ostovoima kasvaa ja pääomaverotusta kiristetään.

14.50 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa rouva puhemies! On hyvin sääli, että ministeri lähti vastaamatta niihin keskeisiin kysymyksiin, jotka täällä on esitetty. Minusta kaik-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

kein tärkein kysymys, joka täällä ilmassa on ollut, on se, miten hallitus vähentää köyhyyttä ja oikaisee tulonjakoa ja kaventaa tuloeroja. Siihen ei saatu minkäänlaista vastausta.

Se keskeinen kysymys, josta tässä nyt on keskusteltu tai jota on yritetty tuoda esille ministerille — joka siis poistui — on se, että kun hallitus on meille luvannut ja väittänyt, että hallitus tulee parantamaan kaikkein pienituloisimpien asemaa, niin nyt kun on ilmennyt, esimerkiksi eduskunnan tietopalvelu on laskenut, että näin ei tehdäkään, niin miten hallitus aikoo korjata politiikkansa suunnan. Tähän ei saatu vastausta.

Ei saatu vastausta myöskään siihen, mistä hallitus kaivaa sen 30 miljoonaa euroa, jota hallitus ei aikaisemmin ollut ottanut huomioon puhuessaan tästä kompensatiosta, jota nyt käsitellään. Ministeri ei vastannut siihen, mitä täällä moneen kertaan on kysytty, eli että ei-hän tätä rahasummaa nyt oteta enää sosiaalietuuksista, joihin on jo kajottu.

Eilen julkistettiin Kuluttajaliiton tutkimus, joka osoitti sen, että kaikkein pienituloisimmat ja eniten sairastavat suomalaiset ovat merkittävästi kärsineet näistä leikkauksista, joita hallitus on tehnyt lääke- ja matkakustannusten korvaamiseen, ja samoin näistä asiakasmaksujen korotuksista, joita hallitus on tehnyt. On ilmennyt, että yli 40 prosenttia näistä vastanneista on joutunut tinkimään lääkkeitään näiden päätösten vuoksi, joita tämä istuva hallitus on tehnyt. Tästä on kysymys. On kyse nimenomaan siitä, että hallitus leikkaa kaikkein vaikeimmassa asemassa olevilta suomalaisilta, ja juuri heidän asemaansa hallitus ei välitä millään tavalla, (Puhemies koputtaa) esimerkiksi veropolitiikan kautta, korjata.

Puhemies Maria Lohela: Vastauspuheenvuoro, edustaja Lindtman. — Anteeksi, puhujalistalta, edustaja Lindtman.

14.52 Antti Lindtman sd: Kiitos, arvoisa puhemies! Huomasin, että nimeni oli ensimmäisenä tuolla listalla.

Arvoisa puhemies! On erinomaista, että tämä SDP:n vaihtoehto kiinnostaa, ja edustaja Mäkelälle sanoisin, että täältä sivulta 53 alkaen löytyy semmoinen lista, johon edustajan kyllä kannattaa tutustua. Nimittäin siellä esitetään konkreettisia numeroina se vaihtoehto, joka on oikeudenmukaisempi ja työllistävämpi ja reilumpi suurimmalle osalle, 95 prosentille, suomalaisista. Kannattaa tutustua, koska sen sijaan, että jatketaan tällä hallituksen epäonnistuneeksi osoitetulla politiikalla — jota voisi luonnehtia niin, että periaatteena on se, että jokainen on oman onnensa seppä ja suurituloisille kavereille eniten rahaa — me olemme esittäneet sille vaihtoehdon. Se vaihtoehto on se, että otetaan kaikki mukaan.

Arvoisa puhemies! Herää kysymys, että mistä rahat. Minulla on tähänkin hyviä uutisia: Muuttamalla tätä hallituksen vero- ja maksulinjaa oikeudenmukaisemmaksi pystytään varmistamaan se, että 95 prosentille suomalaisista palkansaajista, eläkkeensaajista jää enemmän rahaa käteen palkasta ja eläkkeestä, mutta sen lisäksi se tulee valtiontaloudelle paljon edullisemmaksi. Siis tavallisille suomalaisille palkansaajille, eläkkeensaajille, myös pienituloisimmille enemmän käteen palkasta ja eläkkeestä, ja se on valtiontaloudelle edullisempaa.

Huomaan, että seuraavana listalla olisi edustaja Lauslahti, mutta kun huomaan, että hän ei ole enää salissa, niin en kysy neljättä kertaa enää — ehkä saamme huomenna vastauksen, kun tämän vaihtoehdon kunnolla esittelemme — mutta nyt voi todeta, että tälle välttämättömyydellä perustellulle politiikalle, jossa rikkaat rikastuvat ja köyhät köyhtyvät, on olemassa vaihtoehto. Se on oikeudenmukaisempi, ja se on valtiontalouden ja työllisyyden

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

kannalta järkevämpi. Nyt on kansalaisten aika arvioida, (Puhemies koputtaa) kumpi vaihtoehto on parempi.

Puhemies Maria Lohela: Kuten äskeisessäkin huomattiin, edustaja Lauslahti on poissa, joten seuraavaksi edustaja Viitanen.

14.55 Pia Viitanen sd: Niin, arvoisa rouva puhemies, ja niinpä näyttää olevan poissa melkein koko kokoomuksen eduskuntaryhmä. Ilmeisesti nämä kysymykset sitten ovat tällä erää hieman liian vaikeita vastattaviksi. Kiitos niille urheille, jotka siellä vielä istuvat. (Antti Lindtman: On siellä!)

Nyt on todellakin mahdollisuus jo tänään ja muutenkin ottaa kantaa. Kun kerran sanotaan, että kokoomus haluaa nostaa ostovoimaa — no, vastaus kuului sitten myöhemmin, että pitkällä tähtäimellä haluamme nostaa ostovoimaa — niin herää kysymys, että kuinka pitkä tähtäin se mahtaa sitten olla, millä tähtäimellä kokoomus on myös valmis tosiasiaa lunastamaan nämä sanansa. Tarvitseeko odottaa niinkin pitkä tähtäin, että on sosialidemokraattinen hallitus, vai voisiko olla viisasta tarttua tähän sosialidemokraattiseen vaihtoehtoon tässä ja nyt? (Antti Lindtman: Tässä ja nyt!) — Tässä ja nyt. — Se on täällä, kuten sanottu, ja me tarjoamme vaihtoehtoon, joka todellakin vastaa niihin kokoomuksen vaateisiin ostovoiman kasvusta, ja tässä nimenomaan hyötyvät pieni- ja keskituloiset palkansaajat, itse asiassa 95 prosenttia kaikista palkansaajista, eläkkeensaajista. Tässä olisi se malli nyt, ei tarvitsisi odottaa sitä kuuluisaa pitkää tähtäintä. Siksipä toivon, että tähän todella nyt perehdytte, ja toivon myös tietenkin vastauksia niihin kysymyksiin — nyt kun näin, että edustaja Sarkomaakin saapui saliin, niin ehkä saamme sitten häneltä vastauksen tähän minusta aika tärkeään kysymykseen.

Mitä tulee siihen, kun täällä aiemmin puhuttiin, että eläkkeensaajille — hienoa — tulee takuueläkkeen nosto, niin pettymys on tietenkin suuri, kun se sulaa pois näiden indeksileikkausten johdosta ja juuri siksi eduskunnan tietopalvelun laskelmien mukaan eläkkeensaajien ostovoima jää miinusmerkkiseksi — miinusmerkkiseksi, täysin toisinpäin kuin mitä puheet osoittavat. Me vaihtoehdossamme haluamme, että kaikille pieni- ja keskituloisille eläkkeensaajille, palkansaajille jää rahapussiin muuta kuin reikä, ja minä uskoin (Puhemies koputtaa) puheesta, että kokoomuskin haluaa tätä. Tartutteko tähän vaihtoehtoon?

14.57 Sari Sarkomaa kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En kannata sosialidemokraattien varjobudjettia enkä usko, että hallitukseen sitä kannattaa. (Sosialidemokraattien ryhmästä: Lukematta huono!) Me tiedämme, ketkä olemme sen lukeneet: katteettomia lupauksia kestäättömällä pohjalla. Vastuuntunnotonta, jos ajatellaan tulevia sukupolvia tai tässä ja nyt eläviä aikuisia ihmisiä. Emme kannata, en kannata sosialidemokraattien vaihtoehtoa. Huomenna keskustelemme lisää teidän vaihtoehtobudjetistanne, mutta muistamme hyvin kaikki jo viime vuodelta erityisesti edustaja Lindtmanin puheet. Ette pystyneet kertomaan yhtään esimerkkiä siitä, millä te tasapainotatte valtiontalouden. Te esitätte vain lisää kaikille, ja se kuulostaa hyvältä, mutta se ei ole hyvä asia yhdellekään suomalaiselle ihmiselle. Valtiontalouden on oltava tasapainossa, sen on oltava sosiaalisesti oikeudenmukaista, ja se on tämän hallituksen tavoite. On erittäin hyvä, että kilpailukykykysymystä (Puhemies koputtaa) oikeudenmukaisempi ratkaisu on tullut (Puhemies: Aika täynnä!) tässä hallituksen esityksessä, ja kannatan sitä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

Puhemies Maria Lohela: Listaan.

14.58 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa rouva puhemies! On todella valitettavaa, edustaja Sarkomaa, että lukematta, näkemättä sosialidemokraattien vaihtoehtobudjettia te teilaatte sen jo ja sanotte, että sillä ei ole mitään merkitystä. Teillä ei ole mitään tahtotilaa edes hakea erilaisia vaihtoehtoja, joilla parannettaisiin suomalaista työllisyyttä ja suomalaista kansantaloutta.

Mutta kyse on arvovalinnoista, kuten täällä on jo useaan otteeseen todettu. Hallitus on tehnyt arvovalintansa. Hallitus parantaa yli 7 500 euroa kuukaudessa ansaitsevien ihmisten toimeentuloa ja ostovoimaa mutta samanaikaisesti heikentää kaikkein pienituloisimpien ihmisten toimeentuloa ja ostovoimaa. Se on arvovalinta, jota myös kokoomus tukee.

Täytyy sanoa, että noston hattua kokoomukselle siitä, että se on ollut yksin puolustamassa hallituksen esitystä täällä. Keskusta ja perussuomalaiset ehkä edustaja Mäkelää lukuun ottamatta, ja Juvonen on muutaman sanan sanonut, ovat olleet täysin hiljaa. Ehkä keskustakin toteaa sen, että tämä linja näitten kaikkein pienituloisimpien ihmisten osalta ei ole se paras mahdollinen.

Mutta kokoomus on tuonut myös esille sen, että nämä esitykset kannustavat pienituloisia työttömiä hakemaan töitä. Samalla kuitenkin hallitus on leikannut ansiosidonnaista työttömyysturvaa 200 miljoonalla eurolla, se lyhentää sen kestoja 100 päivällä, omavastuuaikaa pidennetään kahdella päivällä, pitkän työhistorian jälkeinen korotusosa poistuu, ja aktiivikorotuksia leikataan. Eli nämä elementit, joilla aidosti tuettaisiin työttömien ihmisten kannusteita olla työelämässä, hallitus leikkaa. Minun on vähän vaikea ymmärtää, mikä on se hallituksen kannustin, jolla se tukee työttömien ihmisten työllistymistä.

15.00 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Edustaja Sarkomaa on kyllä todella nopea lukija. SDP:n vaihtoehtobudjetti nyt kuitenkin on tällaiset 60 aika tiheää sivua, ja tässä voisi melkein arvella, että ollaan päästy lähes Paavo Väyrysen lukunopeuteen.

Mutta kun nopeasti lukee, niin tulee virheitä muillekin. Ettei nyt jää täysin harhaista kuvaa eduskunnan pöytäkirjoihin, että SDP olisi muka myymässä Suomen itsenäisyyden juhlarahastoa, niin ainoa koominen asia oli edustaja Mäkelän tällainen väite. Tässä vaikeassa tilanteessa, jossa köyhimmiltä suomalaisilta on muka pakko leikata, ei ole perusteltua, että yksittäinen rahasto kasvattaa tasettaan tasolle, joka on suurempi kuin lukuisilla pörssiyrityksillä. Sitra tekee arvokasta työtä ja voi uuden kumppanuusohjelman myötä olla johtamassa niitä investointiohjelmia, joita tästä taseesta SDP:n vaihtoehtobudjetissa rahoitetaan Suomen kestävä kasvun takaamiseksi.

On kyllä myös irvokasta puhua siitä, että kenenkään veroaste ei muka nouse, kun työttömyysturvaan tehdään merkittäviä leikkauksia ja kun Kela-indeksiä leikataan. Kyllä nämä tulonmenetykset, jotka köyhiin osuvat varsin kipeästi, vastaavat veronkorotuksia. Tälle tuloeroja kasvattavalle politiikalle on vaihtoehto, joka lisää käteenjäävää tuloa 95 prosentilla palkansaajista ja eläkeläisistä. On siis vaihtoehtoja kaksi: voittajana on joko 5 prosenttia tai 95 prosenttia — ja nyt eikä pitkällä tähtäimellä, sillä kuten J. M. Keynes kuuluisasti sanoi, "pitkällä tähtäimellä olemme kaikki kuolleet". Vähäosaisilla suomalaisilla ei ole aikaa odottaa.

15.02 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Hyvät uutiset: minä kommentoin SDP:n varjobudjettia sen lukeneena ja nähneenä. Juurikin se lista kiinnosti, missä kerrotaan, mistä ra-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

hat otetaan, eikä se vakuuttanut. Tuo, mitä edustaja Harakka sanoi äsken, ei muuttanut mitään. Kyse on siitä, että tase laitetaan liikkeelle valtion budjetin katteeksi käyttömenon peitteeksi. Siitä on kysymys.

Mutta kun pitkästä tähtäimestä puhutaan, hallituksen linja hyvinvointivaltion pelastamiseksi on selvä. Se on niin, että ainoastaan työnteolla voidaan tulonsiirrot rahoittaa. Hallitus panostaa työpaikkojen luontiin, jotta tulonsiirtoja voidaan maksaa jatkossakin, ettei käy niin, että meidän puolestamme tulevat IMF ja EKP päättämään näistä menoleikkauksista.

15.03 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Kyllä totuus on se, että hallitus unohtaa budjetissaan kaikkein heikko-osaisimmat suomalaiset. Heiltä leikataan esimerkiksi indeksien leikkausten ja jäädytysten kautta 200 miljoonaa euroa, mutta esimerkiksi kunnallisveron perusvähennystä ei käytetä sellaisena työkaluna, joka parantaisi pelkkien etuuksien ja eläkkeiden varassa olevien asemaa. Tämä on tosiasia.

Pidän erittäin arveluttavana sitä — tai itse asiassa hyvin odotettavaahan se on — että kokoomuksen edustaja täällä salissa sanoo, että mitään muita mahdollisuuksia ei ole. Kyllä on. Esimerkiksi vihreiden vaihtoehtobudjetissa pysyvien tulojen ja menojen loppusumma on sama kuin hallituksella, mutta me teemme oikeudenmukaista politiikkaa. Me helpotamme kaikkein pienituloisimpien asemaa emmekä toimi niin kuin hallitus, joka helpottaa kaikkein rikkaimpien ja hyvätuloisimpien asemaa ja leikkaa kaikkein köyhimmiltä. Se on vastuutonta politiikkaa. Esimerkkinä voin mainita, että vihreiden vaihtoehtobudjetissa panostetaan kunnallisveron perusvähennyksen alarajan nostoon 260 miljoonaa euroa ja se raha otetaan saman budjetin sisältä, samojen raamien sisältä, kiristämällä osinkotulojen verotusta. Tämä on oikeudenmukainen ratkaisu. Se kaventaa tuloeroja, mutta ei ylitä budjetia.

15.04 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Jotta nyt ei pöytäkirjoihin jäisi virheellistä väittämää, niin todettakoon, että sosialidemokraattien vaihtoehtobudjetissa kaikki kertaluontoiset tulot käytetään kertaluontoisten menojen kattamiseen, ja piste.

Mikä jäi vielä korvaan edustaja Sarkomaan puheesta, oli se, että jäin sellaiseen vaikutelmaan, että hänen mielestään valtiontalous on tasapainossa. Me juuri valtiovarainvaliokunnassa tänään käsitelimme tämän vuoden kolmatta lisäbudjettia, joka lisää valtion nettovelkaantumisen reippaasti yli 6 miljardiin euroon. Ei olla lähelläkään tasapainoa, edustaja Sarkomaa. Sen sijaan sosialidemokraattien vaihtoehtobudjetti vähentää valtion velkaantumista — toistan: vähentää valtion velkaantumista.

15.05 Sari Sarkomaa kok: Arvoisa rouva puhemies! Totean tässä edustaja Harakalle, että varsin hyvin tiedän, että valtiontalous ei ole tasapainossa. Mutta kun tässä luen tätä SDP:n vaihtoehtobudjettia, niin herää kysymys, ymmärtääkö SDP, mikä taloudellinen tilanne on. Huomenna käymme keskustelua vaihtoehtobudjetista. Kun tätä nyt katsoo nopeasti ja on vähän syvällisemminkin katsonut, niin samalla pohjalla tämä on kuin viime vuonna. Ja heikolta näyttää, höttöistä on. Mutta tästä huomenna enemmän.

Vielä tässä sanon, arvoisa rouva puhemies, että siksi näitä toimia hallitus tekee — esimerkiksi tämän kilpailukyky sopimukseen liittyvän lakiesityksen, joka muuten on oikeudenmukaisempi kuin kilpailukyky sopimus — että työllistämisen kynnys alenee, että saamme Suomeen työtä ja sitä kautta voimme pelastaa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan. Työn linja on todellakin hallituksen linja, ja kannatan hallituksen esitystä. Piste.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

15.06 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Voisin oikeastaan edellisen puhujan sanoin todeta: heikolta näyttää. Heikolta näyttää toden totta tänään jaettu lisätalousarvio, mihin edustaja Harakka juuri viittasi. Täysin vastoin puheita velkaantumisen hillitsemisestä täällä velanotoksi vuonna 2016 arvioidaan 5,96 miljardia — paljon enemmän kuin vielä vähän aikaa sitten arvioitiin.

Heikolta näyttää. Ja tiedätkö, miksi se näyttää heikolta? Se näyttää siksi heikolta, että te olette koko ajan yrittäneet vakuuttaa, että velkaa vähentääkseen pitää leikata, ja samaan aikaan, kun te leikkaatte heikommilta, heikennätte ostovoimaa, te ette tee toimia, jotka lisäävät työpaikkoja, ja talous käpristyy ja kurjistuu entisestään, ja koko ajan velkaannutaan lisää, täysin päinvastoin.

Hämmästyttävää tässä tilanteessa on, että mihin ne rahat sitten menevät, jotka pieniltä ihmisiltä leikataan. No, ne menevät sille kaverille tässä kaverikapitalismissa. Tässä edustaja Harakka juuri kuvasi varsin anteliaita hyväosaisille suunnattuja uusia veronkevennyksiä — samaan aikaan, kun kaikki asiantuntijat sanovat, että ne eivät itse asiassa tuo työpaikkoja. Kuinka ihmeessä on varaa kymmeniä, kymmeniä, kymmeniä, satoja miljoonia pistää sellaisiin veronkevennyksiin, jotka eivät edes työllistä ja jotka suuntautuvat kaikkien suurituloisimmille?

Kuten sanoin, puhemies, tuossa alussa, nyt on kysymys kokonaisuudesta ja siitä, miten reilu ja oikeudenmukainen ja työllistävä verolinja on, ja hallituksen verolinja valitettavasti on epäoikeudenmukainen, eikä se edes työllistä. Pääasia, että kansan pussista saadaan sitten kaikkein hyväosaisimmille tulonsiirtoja, ja sitten samaan aikaan me luemme näitä papereita, missä edelleen velkaannumme lisää ja lisää tässä Suomenmaassa.

SDP:n vaihtoehto lähtee siitä, että velkaa otetaan vähemmän ja palkansaajista ja eläkkeensaajista 95 prosenttia silti hyötyy niin, että käteen jää tuloa (Puhemies koputtaa) ja ostovoimaa enemmän.

15.08 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! En valitettavasti kuullut kokonaan edustaja Pia Viitanen jeremiadia mutta sen lopun kuulin ja sen perusteella sanon kuitenkin sen, että varmaan edustaja Pia Viitaselta on jäänyt huomaamatta se, että talouden suunta on pikkuhiljaa kääntymässä. Se on selvä asia, että iso laiva ei käännä nopeasti, mutta se on kuitenkin kääntymässä. 20 000—30 000 uutta työpaikkaa on saatu syntymään. Kasvusta on selviä merkkejä: laivatilauksia tulee, metallifirmat ilmoittavat, että on tapahtunut selviä investointitarpeita ja uusia tuotteita on saatu markkinoille. Että kasvua on tapahtunut. Teidän hallitusajananne tuli 100 000 työtöntä lisää, ja te nyt näette mustana peikkona sen, että pari—kolmekymmentätuhatta ihmistä on saanut työtä lisää. Vaikea kuvitella teidän logiikkaanne; varmaan siellä jokin on, mutta minä en ymmärrä sitä.

Joka tapauksessa, arvoisa rouva puhemies, on tärkeää, että kun kilpailukyky sopimus on nyt tehty ja linja on valittu, niin sillä pysytään. On selvää, että kilpailijamaamme ovat vielä meitä kilpailukykyisempiä, jotka samoilla markkinoilla toimivat, mutta meidän on tällä linjalla jatkettava, että pidämme kustannukset kurissa ja luomme uutta työtä rauhallisesti ja sitkeästi tekemällä työtä. Jos me poukkoilemme sinne sun tänne, se johtaa tulokseen, jossa me itse asiassa nyt olemme. Linjan pitää pysyä.

Jos tähän edustaja Viitanen jeremiadiin haluaisin yhtyä, niin kyllä se on totta, että meillä on yhteiskunnassa ongelmia, meillä on velkaongelmia ja monta muuta ongelmaa, mutta ei se sillä parane, että me voivottelemme ja huudamme toisillemme, että tuo asia on väärin ja tämä asia on väärin. Kun tilanne on heikko, pitää tehdä toimenpiteitä ja uskoa niiden toi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

menpiteiden vaikutuksiin. Ensimmäiset merkit ovat jo näkyvissä, nyt pitää vain jatkaa ja lopettaa turha valittaminen.

15.10 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! On kyllä hyvin ikävää, jos keskustassa tai hallituspuolueissa, kokoomuksessa uskotaan, että nyt on sitten talouskin aivan kunnossa ja kaikki hyvin. (Hannu Hoskonen: Enhän minä niin sanonut! — Timo Heinonen: Ei kukaan niin ole sanonut!) Nimittäin mitä enemmän kuuntelee ennusteita, sen enemmän ollaan huolissaan siitä, ja kaikki asiantuntijat sanovat, että hallitus ei tule valitettavasti saavuttamaan omaa työllisyystavoitettaan, hallitus ei tule saavuttamaan omaa tavoitettaan velkaantumisen hillitsemisestä. Ja kaikki kunnossa, niinkö? Niinkö te sanotte? (Välihuutoja keskustan ja kokoomuksen ryhmistä)

Ja kun samaan aikaan te sanotte, että me vain valitamme ja voivottelemme, niin tässähän me olemme, hyvänen aika, juuri tarjoamassa vaihtoehtoa, sellaista vaihtoehtoa, joka työllistää enemmän, ottaa velkaa vähemmän ja jakaa tuloja oikeudenmukaisemmin, koska me sosialidemokraatit emme usko, toisin kuin hallitus, että tämän maailman pelastaa se, että käydään pieniosaisten kukkarolla, tehdään rajuja leikkauksia koulutukseen, osaamiseen, sosiaaliturvaan, työttömyysturvaan ja samaan aikaan annetaan anteliaita veronkevennyksiä kavereille. Siksi me olemme tehneet oman vaihtoehdon, koska haluamme tarttua asiaan, ja siksi tämä vaihtoehto on sellainen, mikä työllistää. Ja muun muassa, todellakin — sanon vielä kerran, edustajat kokoomuksessa — tämä tarjoaa 95 prosentille palkansaajista ja eläkkeensaajista enemmän käteen, ja siksi on hämmästyttävää, että kokoomus ilmoittaa haluavansa tarttua ostovoimaongelmaan korkeintaan pitkällä tähtäimellä silloin joskus tulevaisuudessa, kun te voisitte tarttua siihen tässä ja nyt.

Toisin kävi, kuten tässä alussa todettiin. Oli suuri pettymys, kun lupasitte pitkin syksyä, että te tulette kompensoimaan pienituloisimmille nämä niin sanotut kiky-vaikutukset, ja totuus on se, että edelleen se ostovoima on miinusmerkkinen. On hämmentävää, että samaan aikaan sanotaan, että ostovoimaa pitää parantaa, mutta itse asiassa heikoimmilta sitä leikataan ja eläkkeensaajilla jää ostovoima miinukselle. Se ei ole oikein, puhemies.

15.12 Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Hyvä, että edustaja Viitanen puheessa tulivat sekä tämä ostovoima-asia että SDP:n vaihtoehtobudjetti hyvin sanottua.

Itse asiassa se, mitä minä tässä keskustelussa eniten ihmettelen, on se, kuinka te voitte tietää, mikä on ensi vuoden inflaatiolukema, koska sehän vaikuttaa siihen ostovoiman kehitykseen. Kun katsotaan tämän kilpailukykysovimuksen voittajia ja häviäjiä, niin itse asiassa kaikkien yksityisellä puolella olevien sekä eläkeläisten nettotulot kasvavat — nämä kompensatiot olivat niin isoja — joten miten voidaan väittää, että ostovoima sitten heikenee?

Sitten taasen kun katsotaan tätä SDP:n vaihtoehtoa, niin tähän annatte kaikkein eniten 40 000—60 000 tienaaville. Heille te annatte kaikista eniten, mutta alta kymppitonin tienaaville te annatte vain vitosen kuukaudessa. Siis se teidän vaihtoehtonne on yli 3 500—5 000 kuussa ansaitseville, heille te annatte kaikista eniten. Kuinka tämä näin voi olla?

Mutta tähän ostovoimakysymykseen minä haluaisin vastauksen kyllä. Tätä minä olen hämmästellyt aika pitkään jo.

15.14 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on jo hivenen käyty keskustelua tämän viikon myöhemmistäkin aiheista, ja jännityksellä kyllä odotan, kun kovasti

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

työn puolesta puhuva sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä esittelee tänä vuonna oman vaihtoehtobudjettinsa, onko se tänä vuonna sentään painettu Suomessa. Muistan, kuinka tässä salissa jaettiin hetki sitten vaihtoehtobudjettia, joka oli painettu aivan toisessa maassa, Virossa, halvemman työnteon maassa. Se oli kyllä... (Välihuutoja) — Teidän vaihtoehtobudjetinne oli, kysyin... Kun tämän vuoden ei olla vielä nähty, (Sari Sarkomaa: Onko sama painos?) niin ei voida siitä sanoa. Täytyy puhua siitä, mikä oli aiemmin.

Edustaja Viitanen totesi, että kaikki kunnossa. On helppo todeta, että ei ollut kunnossa sen jälkeen, kun teidän puolueella oli valtiovarainministerin salkku, ja sen takia nyt on pakko laittaa asioita kuntoon. Kilpailukyky sopimus on tässä merkittävä. Sen ovat tehneet työntekijät ja työnantajat yhdessä, ja hallitus on sitä omilla toimillaan ollut tukemassa. Myönteistä on se, että me olemme menossa parempaan suuntaan. Yritysbarometri kertoo siitä, että meillä on paremmat tunnelmat yrityksissä, ne hakevat jo kasvua, pystyvät työllistämään.

Työttömyys on hienoisesti laskenut tämän hallituksen ensimmäisen toimintavuoden aikana, ja nyt työn verotusta kevennetään, on tehty yrittäjävähennys ja on tasattu vanhemmuuden kustannuksia niiden yritysten osalta, jotka työllistävät naisia. Tämmöistä ei koskaan sosialidemokraattien aikana ole tehty. On tullut myös maksuperusteinen arvonlisävero, joka myös tulee merkittävällä tavalla lisäämään yritysten mahdollisuuksia työllistää. Niin kuin edustaja Sarkomaa on monta kertaa tuonut esille, tässä nimenomaan haetaan niitä toimenpiteitä, joilla tähän maahan saadaan lisää työtä, (Puhemies koputtaa) yritteliäisyyttä, sillä lopulta työ on parasta sosiaaliturvaa.

15.16 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Se, mitä minä aina ihmettelen tässä salissa, on se, että täällä halutaan katsoa taaksepäin, kun pitäisi katsoa eteenpäin. Mutta sen verran voin sanoa, kun hallituskin on tässä sanonut, että nämä toimet, mitä hallitus nyt tekee, näkyvät vasta joskus tulevaisuudessa. No, ne toimet, mitä tehtiin aikaisemmin, eivät myöskään tietenkään näy siinä ja nyt heti poksauten vaan hetkisen kuluttua, mutta sillehän te ette antaneet aikaa, vaan te halusitte ottaa lisää niiltä, joilta oikeasti ei ole enää otettavaa.

Nyt hehkutetaan sitä, että työn verotusta on kevennetty, mutta kun meillä on ihmisiä, jotka eivät yllä palkkatuloissaan valtionverotuksen tasolle, silloin heiltä ei ole kevennetty yhtään mitään. Meillä on ihmisiä, joilla on muita tuloja kuin työtuloja. Heiltä ei ole kevennetty yhtään mitään. Silti he joutuvat maksumiehiksi lääkkeissä, he joutuvat maksumiehiksi sairaankuljetuksissa, sieltä ei ole kevennetty mitään. Ne maksavat ihmisille aivan saman, myöskin niille, jotka tienaa alle 1 000 euroa kuukaudessa, kuin niille, jotka tienaa 3 000 euroa kuukaudessa tai 4 000 euroa kuukaudessa tai sen summan, mitä nyt virheellisesti sanotaan, että keskitulot Suomessa ovat: 3 500. Eivät ole. Tai tietysti ovat, kun otetaan kaikki tulot huomioon. Silloin päästään siihen, mutta se kertoo vain sen, että meillä on aivan järkyttävän suuret tuloerot tässä maassa, aivan järkyttävän suuret, koska suurin osa suomalaisista tienaa alle 2 000 euroa kuukaudessa, ja tämä olisi myöskin hallituksen syytä ottaa huomioon omissa toimissaan. Jos me katsomme pelkästään sen, että me laskemme kaikki palkkatulot yhteen ja otamme siitä keskiarvon, se on huomattavasti, huomattavasti korkeampi kuin se määrä, millä suomalaisten on tultava toimeen.

15.18 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Nyt kun täällä otettiin esiin nämä tuloerot, niin muutama päivä sitten luin erään vasemmistolaisen tiedemiehen näkemyksen siitä, että tu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

loerot eivät ole juurikaan kasvaneet reaalisesti 2000-luvulla. Eli mielipiteitä on näköjään moneen lähtöön.

Täällä toistuvasti vedotaan eduskunnan tietopalvelun tekemiin laskelmiin, vähän sama kuin yleisesti ottaen vedotaan asiantuntijoihin näissä asioissa. Jäin pohtimaan, onko auktoriteettillisä nyt tässä aito vai pelkästään retorinen tehokeino. Eli tarkasteltaisiin hieman niitä lähtökohtia ja lukuja, joista näitä laskelmia on esitetty tehtäväksi. Ovatko ne luvut sellaisia, jotka oppositio on halunnut esittää saadakseen haluamiaan tuloksia?

Nyt tästä varsinaisesta asiasta, jota käsitellään, on menty jo varsin pitkälle. Toivon, että edettäisiin, toteutettaisiin kilpailukykysovimusta ja mentäisiin asian käsittelyssä eteenpäin.

15.19 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kun täällä nyt näitä lukuja kysytään, niin se on tietenkin vähän outoa, että niitä täällä näin kyseenalaistetaan, sillä kysymyshän näissä tietopalvelun laskelmissa on siitä, että niissä arvioidaan hallituksen esitysten ja toisaalta meidän esitystemme tulonjakovaikutuksia. Kyllä se on kummallista, että nyt sitten viime kädessä, hädissään ilmeisesti, kun huomataan, että oho, tulipa tehtyä hieman epäreilua politiikkaa, ruvetaan selittelemään jotain lukuja, että nyt eduskunnan tietopalvelu ei toimisiikaan oikealla tavalla tai ehkä se syy löytyykin sieltä. Eivätkö perussuomalaiset tai hallitus suostu edes sitä myöntämään, että nyt on käynyt niin, hupsista vaan, toisin kuin vaalien alla puhuttiin? Hupsista vaan, nyt kävi niinpäin, että se hyväosainen saa anteliaat veronkevennykset ja pieniosainen saa hyvin vaatimattomat, jos ollenkaan. Ostovoima eläkkeensaajilla jää miinukselle, ostovoima alta 1 000 euroa tienaaavalla jää miinukselle, ja se on se tosiasiasta, minkä tietopalvelun laskelmat näyttävät.

Tietenkin olisi minun mielestäni kohtuullista, että tämä voitaisiin kuitenkin myöntää ja sitten ehkä yhdessä lähteä pohtimaan, onko se oikein. Meidän mielestämme se ei ole. Siksi me olemme tehneet oman vaihtoehtomme ja tarjonneet sitä teille käyttöön. Uskoisin, että aina lopulta kuitenkin jossain vaiheessa se oikeudenmukaisuus voittaa, ja toivon, että siihen ei tarvitsisi nyt kuitenkaan ottaa niin pitkää tähtäintä, että sosialidemokraatit pääsevät jossain vaiheessa toivottavasti näitä esityksiään toteuttamaan, vaan toivoisin, että hallitus ottaisi viisaasti kopin SDP:n malleista ja toimisi siten, että pieni- ja keskituloinen saisi enemmän ja suurituloinen hieman enemmän kantaisi tätä taakkaa. Tämän vaihtoehdon me olemme tarjonneet, tulemme sitä tarjoamaan, ja haluamme tämän vaihtoehdon myötä nimenomaan sitä, että Suomeen syntyy enemmän työpaikkoja, parempaa talouskasvua, (Puhemies koputtaa) parempi ja oikeudenmukaisempi tulonjako.

15.21 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Tässä on jo esimakua huomisesta keskustelusta, ja pakko sanoa, että jäljet pelottavat. Mehän muistamme viime vuoden vaihtoehtobudjettikeskustelusta, että silloinen valtiovarainministeri esitti kuusi virheellistä väittämää yhden minuutin sisään. Jäämme odottamaan, mikä on tämänkertaisen valtiovarainministerin saavutus.

Jo tänään on ollut aihetta tarkastaa hallituksen esittämiä faktoja, eli lyhyesti ja ytimekkäästi: edustaja Heinosen väite ei pidä paikkaansa. Tämä on nyt laskujeni mukaan kolmas tai neljäs kerta, kun tässä oion ja korjaan esittämiänne väitteitä. On kuitenkin olemassa sellainen toimittajien vapaaehtoisryhmä nimeltään Faktabaari, ja minä toivon, että Tuomas Muraja ja kumppanit ovat huomenna hereillä ja oikovat näitä väitteitä, sillä minun aikani ei

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

riitä teidän väitteittenne oikomiseen, kun meillä on esitettävänä tässä vakavasti otettava vaihtoehto hallituksen eriarvoistavalle politiikalle.

15.22 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on kuva: "Suunta Suomelle — työtä, tasa-arvoa ja turvallisuutta." [Puhuja näytti nettisivua mobiililaitteestaan.] Työväenpuolue SDP:n nolo moka: se oli vaalimateriaali, joka painettiin Virossa. (Timo Harakan välihuuto) Ja tässä kerrotaan, että kotimaisen vaihtoehdon sijaan (Hälinää) useampi tuhat SDP:n vaaliohjelmalehtistä on painettu virolaisessa painotalossa, ja tässä tilannetta pahoittelee vain Reijo Paananen, eli kyllä se on ihan totta, että sosialidemokraatit käyttivät halpaa virolaista työvoimaa. (Välihuutoja) En olisi tätä puheenvuoroa tähän käyttänyt, mutta edustaja Harakka hyökkäsi sen verran räväkästi kimppuuni, (Eduskunnasta: Miten se nyt olikaan?) että kerrotaan totuus pöytäkirjaan, että vaalimateriaalit painettiin vuonna 2015 eduskuntavaaleissa Virossa. (Välihuutoja)

15.23 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Nyt on pakko todeta, että se koira näköjään vingahtaa tai älähtää, johon kalikka kalahtaa, eli aika uskomatonta on, että edustaja Heinonen nyt yrittää tämän vakavan keskustelun kääntää johonkin, joka on tapahtunut vuosia sitten. Sinänsä voi olla ihan viihdyttävää teille, (Välihuutoja) että käytte tämän vaalimateriaalikeskustelun jossakin muualla, mutta kyllä minun mielestäni nyt pitää keskustella siitä, miten hallitus hyvittää tekemänsä leikkaukset kaikkein heikko-osaisimmille, kaikkein köyhimmille suomalaisille.

Eduskunnan tietopalvelu on nimittäin laskenut, että hallituksen omilla päätöksillä heikennetään kaikkein eniten prosentuaalisesti kaikkein köyhimpien ostovoimaa. Tässä on kyse eduskunnan tietopalvelun laskelmista, ja tuskin niitä sentään kyseenalaistatte, vaikka ymmärrän toki, että sieluun sattuu, jos tätä kysymystä ihan vakavissaan ajattelee. Eduskunnan tietopalvelu on siis laskenut, että te viette takuueläkettä saavien ostovoimasta 2 prosenttia miinuksen puolelle, työmarkkinatuen varassa olevien ostovoimasta leikkaatte 1,8 prosenttia. Samaan aikaan teillä on näköjään varaa korottaa niiden ostovoimaa, jotka ansaitsevat enemmän kuin 2 000 euroa kuukaudessa, enemmän kuin 3 300 euroa kuukaudessa tai enemmän kuin 8 000 euroa kuukaudessa — heidän ostovoimaansa te parannatte kaikkein eniten, peräti 0,4 prosenttia.

Tässä kohtaa on aivan hyödytöntä vedota siihen, miten tuloerot ovat vuosikymmenten saatossa Suomessa kehittyneet. Kyllä hallitus on vastuussa niistä päätöksistä, joita istuva hallitus tekee: siitä, miten hallituksen päätökset vaikuttavat nyt työtätekevien, Suomessa asuvien, eläkkeellä olevien, kaikkein köyhimpien suomalaisten ostovoimaan. Siitä te olette vastuussa, ja siitä te ette pääse yli ettekä ympäri.

15.25 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Tässä salissa voi todellakin hämmästyä aika monista asioista.

Mutta ensinnäkin, edustaja Heinonen, hämmästelän suuresti tätä hyökkäystä sitä kohtaan, missä joku brosyry on painettu. Nimittäin ymmärtääkseni se on kuitenkin ollut sellaisilla sisämarkkinoilla, joita te kannatatte erittäin paljon. Sen sijaan tiedän, että esimerkiksi perussuomalaisten vaalimateriaalia tehtiin Kiinassa ja jaettiin sitten Suomessa. (Timo Heinosen välihuuto) — No, esimerkiksi eurovaalien aikaan ja viime vaalien aikaan, niitä nyt on tehty vähän siellä sun täällä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

Mutta se, mitä tämä hallitus tekee, on, että tämä hallitus antaa verohuojennuksia. (Hälinää) 5 prosenttia esimerkiksi apteekkareille ja niille, jotka tienaaavat 235 000 euroa vuodessa, tarkoittaa 4 700:aa euroa vuodessa. Niille, jotka tienaaavat tuommoisen vähän yli 40 000, se tarkoittaa muistaakseni noin 700:aa euroa vuodessa. Mutta niille, jotka tienaaavat 1 000 euroa, se ei tarkoita yhtään mitään. Ja te sanotte, että tämä on tasapuolinen. Tämä on tasapuolinen sen takia, että kaikki saavat yhtä paljon, kaikki saavat 5 prosenttia. Minkälainen teidän matikkapääanne on? 5 prosenttia on tietysti 5 prosenttia kaikille, mutta kun se lasketaan tietystä summasta, niin se on ihan eri asia. Jos otetaan 10 prosenttia satasesta, tulee kymppi. Jos otetaan 10 prosenttia kympestä, tulee vain euro. Tällä huojennuksella, joka tulee tällä tavalla, niidenkin, jotka eivät saa yhtään mitään, pitää pystyä ostamaan se sama maitopurkki ja sama leipä kuin niiden, jotka saavat 4 700 euroa vuodessa huojennusta — eli lähestulkoon puolet siitä, mitä kaikkein pienituloisimmat saavat koko vuodessa.

15.27 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies! SDP:n vaaliohjelmalla tai vaihtoehtobudjetilla ei ole mitään tekemistä tämän asian kanssa sinänsä, mutta korjaan edustaja Heinosen virheen, koska se oli niin törkeä. Meidän vaaliesitteemme ostettiin suomalaiselta yritykseltä, ja tuo yritys hankki alihankintana osan painoksesta ulkomailta, ja tämä on se, mihin te todennäköisesti viittaatte. Mutta puheenvuorossanne te sanoitte ja väititte, että meidän vaihtoehtobudjettimme on tehty jossakin muualla kuin Suomessa. Tuosta virheestä, joka vaaliohjelman kohdalla tapahtui, oppineena me olemme edellyttäneet, että silloin kun teemme hankintoja, myös alihankinnan painatuksissa on tapahduttava Suomessa. Pystytttekö te vakuuttamaan, että teidän puolueenne toimii samoin?

15.28 Joakim Strand r: Arvoisa puhemies! Tässä puhutaan hienosti työstä ja ostovoimasta. Kuitenkin jos katsotaan päivän päiväjärjestystä, niin hallitus on väkisin muun muassa kieltämässä Pohjois-Euroopan johtavan energiateknologiaklusterin sairaalaa kehittämästä omilla rahoilla Vaasassa, Pohjanmaan vientirannikolla, joka tuo enemmän rahaa tämän maan hyvinvointipalveluiden rahoittamiseksi kuin viisi vähiten vievää maakuntaa yhteensä. Toivottavasti pääsemme pian keskustelemaan tästä käsittämättömästä esityksestä, jossa sekä inhimillisyys että aito talousanalyysi loistavat poissaolollaan.

15.29 Anna-Maja Henriksson r: Arvoisa puhemies! Ruotsalainen eduskuntaryhmä on lähtenyt siitä, että huomenna me keskustelemme vaihtoehtobudjeteistamme, ja sen takia me emme ole nyt osallistuneet tähän keskusteluun. Odotamme, että me pääsemme eteenpäin ja pääsemme keskustelemaan myös tästä päivystysuudistuksesta, joka tulee olemaan varsin raskas monelle seutukunnalle ja monelle paikkakunnalle tässä maassa ja varsinkin potilaille. Nyt toivoisin, että voitaisiin päästä sellaiseen tulokseen, että myös ministerit voivat olla läsnä, kun tullaan niin pitkälle tämän päivän asialistalla, että päästään keskustelemaan päivystysuudistuksesta. Olisi surullista, jos ministereillä ei sitten olisi aikaa siihen.

Joten mielellämme keskustelemme myös taloudesta ja siitä, miten me saamme Suomen kuntoon, mutta otetaan se keskustelu meidän osaltamme huomenna.

15.30 Mika Niikko ps: Arvoisa rouva puhemies! Huomenna tosiaan on aika puhua näistä vaihtoehtobudjeteista ja siitä, miten tämä Suomi saadaan kuntoon vai saadaanko sitä kuntoon. Mielelläni odotan myös vihreiden vaihtoehtobudjettia, sitä sisältöä, millä he tulevat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2016 vp

korvaamaan näitä kipeitä leikkauksia, mitä on tehty, jotka ovat toisaalta useat myös väistämättömiä sen johdosta, että aikaisempi hallitus teki niin paljon huonoja päätöksiä.

Mutta mitä tulee tähän keskusteluun tästä materiaalien painattamisesta — täällähän tuli nyt äsken esille, että sosialidemokraatit kannattavat virolaista työvoimaa enemmän kuin suomalaista työvoimaa — ja siihen, mitä, edustaja Tolppanen, mainitsitte äsken, niin teidän täytyy nyt tehdä parannus siitä, että te puhutte muunneltua totuutta. Ei riittänyt, että te puhuitte perussuomalaisten aikana, mutta nyt puhutte myös sosialidemokraattien edustajana sitä samaa asiaa. Nimittäin juuri äsken kerkesin soittaa ja kysyä, varmistaa tämän meidän puoluetuomistosta: ei meillä ole painettu mitään materiaalia Kiinassa, ei sen enempää eurovaalimateriaalia kuin mitään muutakaan materiaalia, ja te tiedätte varsin hyvin tämän. Esimerkiksi meidän vuosikokouksessa, jossa jaettiin muutama tuhat nahkasalkkua, ne olivat suomalaista käsityötä, ne oli tehty Suomessa, ne maksoivat aika paljon. Perussuomalaisilla on tapana suosia suomalaista työtä. Kaikessa, mitä me teemme, me pyrimme suojelemaan sitä suomalaisten työpaikkojen säilymistä ja teemme tilaukset Suomesta, mikäli se suinkin on mahdollista, joten korjatkaa, jos olen väärässä, mutta teidän tietonne on täytetty höpöhöpöä. (Timo Harakka: Oliko se työmiehen selkänahasta tehty salkku?)

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.